

Stichting Kunst & Historisch Bezit

Jaarverslag 2020

Inleiding

De Stichting Kunst & Historisch Bezit ASR Nederland helpt de historie van a.s.r. te behouden. Die historie begint in 1720 met de oprichting van de 'N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720'. Die historie bepaalt mede wie wij nu zijn. Daarom is het van belang om ons historisch bezit – en ook de kunst die in de loop der jaren is verkregen – goed te bewaren. Daarnaast wil de Stichting door goed gebruik van de kunstcollectie bijdragen aan een inspirerende werkomgeving voor de medewerkers.

Highlights in 2020

- Opening tentoonstelling 'a.s.r. doet het, al 300 jaar' op 15 januari
- Familiedag tentoonstelling op 7 maart druk bezocht
- Volledige collectie getaxeerd
- Virtuele tour tentoonstelling live op website

Organisatie

Samenstelling bestuur

Jos Baeten, voorzitter

Arnoud Daan, penningmeester

Gilbert Mattu

Sandra Meijer (in november 2019 toegetreden)

Annette Pannekoek

Robert van der Schaaf, secretaris

Algemeen nut beogende instelling (Anbi)

De Belastingdienst heeft enkele jaren geleden de stichting de Anbi-status toegekend. Dit geeft de verplichting via een website inzicht en transparantie te geven in organisatie, beleid en verslaglegging. Het webadres van de stichting is: www.asrneland.nl/over-asr/duurzaam-ondernemen/stichtingen-en-fondsen/stichting-kunst-en-historisch-bezit

Medewerkers

Sigrid Vegter, conservator

Martien van der Heijden, archivaris

Theo van Schaffelaar, beheerder (vanaf 1 juli 2020)

Piet de Vries, beheerder (1 juli 2020 met pensioen gegaan)

Ton Nordeman, vrijwilliger

Rob Dekker, tijdelijke kracht (vanaf november 2020)

2020: een heel bijzonder jaar

2020 zou voor a.s.r. in het teken staan van het 300-jarig bestaan. Maar zoals in de rest van Nederland, en eigenlijk de hele wereld, is 2020 het jaar van COVID-19 geweest. En het begon zo mooi...

Op 15 januari 2020 maakte de tentoonstelling 'a.s.r. doet het, al 300 jaar' met de opening door (inmiddels voormalig) Utrechts burgemeester Jan van Zanen en CEO van a.s.r. Jos Baeten een vliegende start. Daarmee kwam een einde aan een maandenlange voorbereiding - onder leiding van de Stichting Kunst & Historisch Bezit - aan het overzicht van de geschiedenis van a.s.r., verdeeld over 3 etages van het a.s.r.-pand aan de Archimedeslaan.

Maar al na twee maanden moest de tentoonstelling door corona op slot. Hoewel er geen exacte bezoekersaantallen zijn bijgehouden, hebben honderden collega's en tientallen externen in die eerste maanden de tentoonstelling bezocht. Er zijn door de Stichting Kunst & Historisch Bezit in deze maanden 23 rondleidingen gegeven aan meer dan 300 bezoekers. Ook de familiedag op 7 maart was druk bezocht door gezinsleden van a.s.r.-collega's en onder meer oud-werknemers en omwonenden. Helaas was ruim een week later de lockdown een feit, werkten alle a.s.r.-collega's volledig vanuit huis en was een bezoek aan het a.s.r.-pand niet meer mogelijk.

Door de versoepelingen kon op 14 september de tentoonstelling weer geopend worden voor een beperkt aantal mensen van 10 per dag met inachtneming van de 1,5 meter afstand. Maar ook deze opening was van korte duur. Op 14 oktober gingen wederom de deuren dicht.

Dat de tentoonstelling toen toch kon blijven staan, was onder meer te danken aan de instellingen die bereid waren om de in bruikleen uitgegeven objecten niet op korte termijn terug te eisen. In eerste instantie stond de tentoonstelling tot juni 2020 gepland. Bij het begin van 2021 was er nog geen zicht op een heropening. Besloten is om de tentoonstelling nog geheel 2021 te laten staan.

Er is een digitale versie – een virtuele tour – gemaakt waarvoor de hele tentoonstelling gefilmd is met een 360-gradencamera. Hier zijn nog apart foto's van objecten, documenten en tekstbordjes aan toegevoegd om deze te kunnen lezen of nader te bekijken. Verder is het mogelijk om in te zoomen op de stamboom van a.s.r. De digitale versie staat op de website van ASR Nederland en kan ook direct via de volgende links bekeken worden:

<https://www.youtube.com/watch?v=vQST7ywXUxk>

<https://my.matterport.com/show-mds?m=Ziz323qLWpe>

Financiën

2020 was ook in financieel opzicht een bijzonder jaar met in het algemeen lagere uitgaven dan in een regulier jaar. Door alle coronamaatregelen bleek het niet mogelijk om passende nieuwe kunstwerken voor de collectie te vinden en deze uit te breiden. Wel is een affiche van Levensverzekeringsmaatschappij Piëtas toegevoegd aan de collectie historisch bezit. Piëtas is een van de rechtsvoorgangers van a.s.r. en was voorheen gevestigd in een prachtig uit 1905 daterend bouwwerk op de hoek van de Drift met de Nobelstraat in Utrecht.

Om op virtuele wijze de tentoonstelling 300 jaar a.s.r. toegankelijk te maken zijn op professionele wijze foto's gemaakt van de tentoonstelling en is een video gemaakt van het gebouw op het Damrak 'De Utrecht'. De kosten hiervan bedragen € 6.300 en zijn verantwoord onder overige kosten.

In 2020 is voor € 4.090 de volledige collectie getaxeed. De taxatie is ook van belang voor opgave van de verzekerde waarde en dient eens in de 4 jaar te gebeuren. De stichting heeft een positief banksaldo van € 395.396.

De rentekosten over dit positieve saldo (negatieve rente) bedragen € 1.986.

In 2021 wordt het positieve banksaldo gebruikt om de rekening courant schuld aan a.s.r. ad € 285.354 af te lossen.

De bijdrage vanuit a.s.r. voor de activiteiten van de stichting bedraagt € 70.000.

De extra inspanningen hebben geleid tot een exploitatietekort van € 44.615 en een daling van het eigen vermogen van € 138.692 naar € 94.077. Vanaf 2021 draagt de stichting geen personele kosten meer en koerst de stichting op een sluitende begroting bij een jaar exploitatie van circa € 70.000.

In de bijlage van dit jaarverslag staat het uitgebreide overzicht van de financiën.

Kunst & Historisch Bezit

De basisgedachte voor het aanleggen van de kunstcollectie is de omgeving voor medewerkers en bezoekers zo inspirerend mogelijk te maken. Kunst verhoogt de uitstraling van de verschillende ruimtes. Daarnaast vindt a.s.r. het vanuit maatschappelijke betrokkenheid belangrijk om kunst en cultuur te ondersteunen.

Het profiel van de kunstcollectie bestaat uit drie thema's die aansluiten bij de positionering van a.s.r.: mens, dagelijks leven, natuur.

De stichting verzamelt daarnaast een collectie hedendaagse glasobjecten. Transparantie en helderheid, zo kenmerkend voor glas, zijn ook belangrijke waarden voor a.s.r.

Met de historische collecties wil de stichting het historisch bewustzijn uitdragen en een gemeenschappelijke bedrijfscultuur bevorderen. Het a.s.r.-pand maakt het mogelijk veel van het historisch bezit op een goede manier aan medewerkers en bezoekers te tonen. Het belangrijkste criterium voor het historisch bezit is de specifieke relatie van het object met (de geschiedenis van) a.s.r.

De collectie wordt beschreven, gefotografeerd en beheerd met als doel de collectie volledig toegankelijk te maken.

Beheerder met pensioen

Kunstbeheerder Piet de Vries is in juli 2020 met pensioen gegaan. Sinds 2010 was hij met grote inzet betrokken als kunstbeheerder bij de start van de Stichting Kunst & Historisch Bezit.

Bij zijn afscheid was het toch nog mogelijk om zijn familie een rondleiding te geven door de tentoonstelling. Vanaf juli 2020 vervult Theo van Schaffelaar de functie van kunstbeheerder.

Historisch materiaal

Door het vele thuiswerken is er veel databasewerk gedaan en veel historisch materiaal uitgezocht en geregistreerd. Een partij onbekende video's en films zijn gedigitaliseerd. Er is gestart met het omwisselen van de kunstwerken in het kantoor. De nieuwe studio is ingericht met kunstwerken en de trappenhuisen zijn (of worden nog) voorzien van kunstwerken. Verder zijn 125 kunstwerken opnieuw getaxeerd.

Er zijn – grotendeels door corona – geen nieuwe kunstwerken aangekocht. Wel is er als aanvulling op de historische collectie een Jugendstil-affiche van verzekeringsmaatschappij Piëtas aangekocht. Het onderhoud en de restauraties van kunstwerken konden gewoon doorgaan. Zo zijn een bijzonder schilderij afkomstig uit de kunstcollectie van Generali van de Chinese kunstenaar Zuang Hong Yi, een klassiek geschilderd landschap van de Belgische schilder Paul Mathieu en een schilderij uit 1964 van de Nederlandse kunstenaar Guillaume Lo-A-Njoe gerestaureerd.

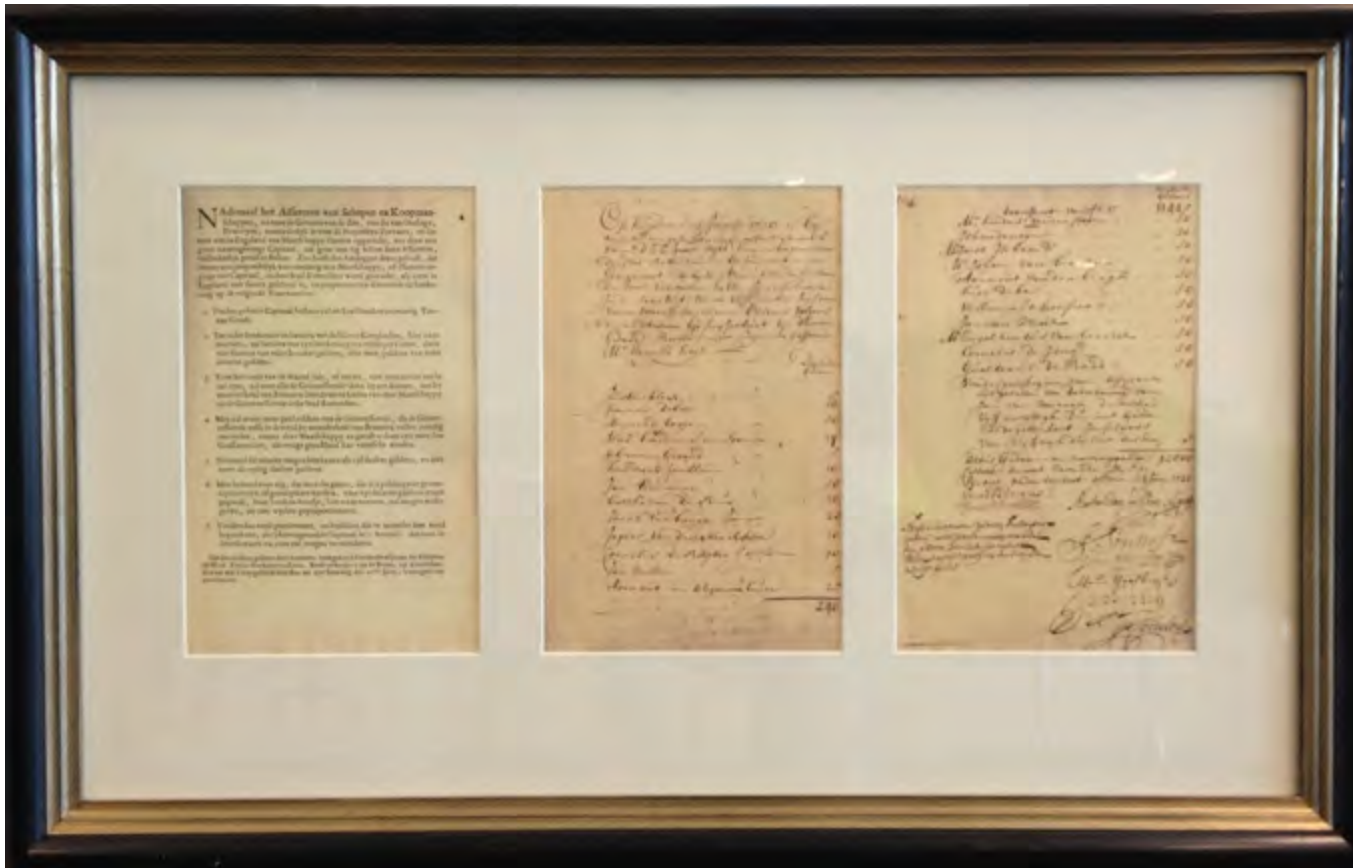
Schilderij van Zuang Hong Yi

Twee foto's van kunstenaar Hans Withoos zijn in bruikleen gegeven voor een bijzondere overzichtsexpositie van zijn werk op Domein Oogenlust in Eersel. Ook dit jaar zijn er weer oud-medewerkers en verzekeringsadviseurs die ons historisch materiaal aanbieden.

Voor deze bijdragen is het bestuur de gevers zeer erkentelijk. Naast polissen en andere documenten werd er door een oud-medewerker van Woudsend Verzekeringen een hoopijler aangeboden. Deze pijler met een thermometer werd vroeger door experts van brandverzekeringen gebruikt om de temperatuur in een hooiberg te meten.

Verder zijn er weer verschillende historische vragen binnen gekomen die wij zo goed mogelijk beantwoorden. Zoals een vraag naar het perceel aan de Catharijnesingel van De Utrecht en het kantoorgebouw van De Utrecht te Leeuwarden.

Rob Dekker heeft alle kunstwerken in het kantoor schoongemaakt en is gestart met het fotograferen van deze werken. Daarnaast registreert hij de eigen bibliotheek.

Oprichtingsakte van de N.V. Maatschappij van Assurantie, Discontering en Beleening der Stad Rotterdam Anno 1720

Historisch Archief

De doelstelling van het Historisch Archief is het bewaren, uitbreiden en beheren van de verzameling historische archiefstukken om beschrijving van de eigen bedrijfsgeschiedenis mogelijk te maken en bij te kunnen dragen aan algemeen economisch-historisch onderzoek.

In het kort komt een bedrijfsarchief neer op: *alle documenten ontvangen of opgemaakt door een onderneming, waarin de verschillende activiteiten hun uitwerking hebben gevonden.*

Enkele voorbeelden om te illustreren hoe ruim dit begrip is: notulen, akten, jaarverslagen, briefwisseling, facturen, blog's, personeelsbladen, contracten, facturen, foto's en ook uitingen op sociale media. De voorbeelden maken ook duidelijk dat het zowel om beleidsdocumenten als om bulkmateriaal kan gaan. De vraag daarbij is welke van deze documenten een historisch en maatschappelijk belang vertegenwoordigen en dus bewaard moeten blijven.

Digitaal bedrijfsarchief

Gezien het bovenstaand en als vervolg op de eerder gehouden interviews, heeft 2020 vooral in het teken gestaan van:

- het gedetailleerd uitwerken van de requirements
- het beoordelen/benaderen van potentiële systemen/leveranciers in- en extern (Rfl-traject)
- het vervaardigen van een documentselectielijst op basis van eerdere besluitvorming (2017)

Medio 2020 is de 'Request for Information' (Rfl) in de markt gezet. Leveranciers is gevraagd of ze willen inschrijven en daarbij willen aangeven hoe hun systeem werkt ten opzichte van onze requirements. Hierop is door 6 externe partijen positief gereageerd. Ook systemen die a.s.r. nu al gebruikt, zijn beoordeeld. Belangrijke voorwaarden voor het systeem zijn: voldoen aan ICT-richtlijnen van a.s.r. en waarborging van toegankelijkheid en back-up. Op basis van de bevindingen in de Rfl is het advies uitgebracht aan het bestuur van de stichting om een pilot te starten met ImageNow. Het bestuur heeft hierop akkoord gegeven.

UB
G 513

WAERDYE
VAN
LYF-RENTEN
NAER PROPORITIE VAN
LOS-RENTEN

1671

Fysiek archiefmateriaal

In 2020 heeft ook de archivering van fysieke archieven, ondanks de beperkingen door corona, doorgang gevonden. Tussen de archieflocaties in Rotterdam/Utrecht en thuiswerkplek van archivaris Martien is frequent transport geweest zodat fysiek archiefmateriaal is beschreven, beoordeeld op archiefwaardigheid of vernietigd kon worden.

Bewustwording

In 2020 is met een aantal collega's een 'awareness-groep' samengesteld met als doel te kijken wat nodig is om de bewustwording van het belang om de juiste documenten veilig te stellen voor de toekomst vorm te geven.

2021

In 2021 zal de nadruk liggen op het uitvoeren van de pilot voor ImageNow. Het eerste bedrijfsonderdeel is de Ondernemingsraad en na een positieve bevinding volgt een tweede pilot. Als ook deze positief wordt bevonden, zal advies worden uitgebracht met betrekking tot het vervolg, inclusief een communicatieplan.

Historische Bibliotheek

Kerndoelstelling van de historische bibliotheek is het in standhouden van een bibliotheek die toonaangevend is voor werken over levensverzekeringen (en aanverwante terreinen) en het borgen van de toegankelijkheid van die collectie.

Er zijn in het afgelopen jaar geen mutaties geweest op de collectie. De toegankelijkheid van de collectie is geborgd doordat collectiedelen sinds 2014 in bruikleen zijn gegeven aan het NEHA en de universiteitsbibliotheek Utrecht.

Een van de boeken uit deze collectie is nu te zien in onze tentoonstelling. Het boek de 'Waerdye van Lyf-renten naer Proportie van Los-renten' uit 1671 van Johan de Witt. Deze verhandeling is de eerste studie waarin statistiek en kansrekening worden toegepast.

Communicatie

Voor de tentoonstelling a.s.r. doet het, al 300 jaar is een uitgebreide brochure gemaakt. Er zijn verschillende artikelen geschreven zoals voor het tijdschrift In Brabant en Devotionalia. Voor het tijdschrift Oud Utrecht is een speciaal artikel geschreven over de gebouwen van De Utrecht die als reclamemiddel werden ingezet. Voor Oud Utrecht is tevens nog een podcast met rondleiding door de tentoonstelling opgenomen.

In het personeelsmagazine van a.s.r. is in bijna elk van de 6 nummers aandacht geweest voor de Stichting. Zoals in de rubriek 'de kunstkeuze van...' waarin een medewerker zijn of haar favoriete kunstwerk benoemt, maar ook een artikel over Joodse polissen, waarin de tentoonstelling aandacht voor is. En ook in ASR Senior – het blad voor gepensioneerde collega's dat 4 keer per jaar verschijnt – komt in elk nummer de Stichting met een artikel. Conservator Sigrid maakt telkens een keuze voor een onderwerp dat zowel om iets uit de historie als over een kunstwerk kan gaan.

Kunstbeheerder Piet de Vries (sinds juli 2020 met pensioen) stond in het personeelsmagazine met zijn favoriete object uit de tentoonstelling, namelijk de beeldjes van Joseph Mendes da Costa.

A.S.R.

Archimedeslaan 10
3584 BA Utrecht

www.asrneland.nl